

Agro Team Expo: діалог з Директором Інституту механіки та автоматички агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України

Експерт - про стан сільськогосподарського машинобудування та вплив ШІ на галузь

Уже зовсім скоро, 20-21 травня, відбудеться головна аграрна подія весни в Україні - День Поля “AGRO CHALLENGE” 2026. Вона відкриває серію аграрних виставкових заходів, які уже понад десять років реалізує Agro Team Expo, лідер галузевої МІСЕ-індустрії.

В цьому році **AGRO CHALLENGE** кратно масштабувався, а кількість учасників експозиції перевищила дві сотні компаній. Це потребувало зміни майданчика, а також розширення демонстраційних зон, тож захід відбудеться **на дослідних полях Інституту механіки та автоматички агропромислового виробництва НААН** в селищі Оленівка Київської області. Загалом Agro Team Expo проведе в цьому році вісім польових заходів для аграріїв.

Попри те, що спеціалізація учасників **AGRO CHALLENGE** фактично охоплює весь цикл агровиробництва, центральними елементами заходу є інноваційна сільськогосподарська техніка, а його пріоритетною перевагою - можливість її тестування в реальних польових умовах.

Напередодні події **Agro Team Expo** поспілкувалися з одним із провідних українських експертів в галузі землеробської механіки директором Інституту механіки та автоматичного агропромислового виробництва Національної академії аграрних наук України Валерієм Адамчуком, та

запитали відомого українського вченого та винахідника про стан сільськогосподарського машинобудування та очікування від заходу.

Agro Team Expo: *Валеріє Васильовичу, яка кількість підприємств в галузі сільськогосподарського машинобудування працює на сьогоднішній день в Україні?*

Точних даних немає, але враховуючи масштаби окупації, можна прогнозувати, що на сьогодні функціонують понад 160 підприємств.

Agro Team Expo: *В структурі збитків, завданих сільському господарству війною, біля 6 млрд долл припадає на знищену сільськогосподарську техніку, лише одних тракторів знищено понад 18 тис. одиниць. Як цей фактор вплинув на попит з боку аграріїв?*

Втрата сільськогосподарської техніки аграріями в умовах війни безумовно загострила необхідність її придбання. Певне зростання буде мати місце і цьому буде сприяти виплата за програмою компенсації 25% вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва.

За інформацією Міністерства економіки, докільця та сільського господарства України у березні було досягнуто рекордного показника за програмою: аграрії придбали техніку вітчизняного виробництва на 1,7 мільярда гривень. Відшкодування на загальну суму 353,8 млн грн отримали 1 113 сільськогосподарських товаровиробників, які придбали 2316 одиниць техніки та обладнання.

Це найбільша сума компенсації за один місяць з моменту відновлення програми у 2024 році.

Загалом з квітня 2024 року по березень 2026 року включно програмою скористалися понад 10 тис. агровиробників та підприємств агропереробки. Вони

придбали майже 17 тисяч одиниць техніки та обладнання на загальну суму 12200 млн грн (з ПДВ). Держава сплатила 2,6 млрд грн компенсації.

Фермери та агропереробники з прифронтових територій зможуть отримати компенсацію 40% вартості без ПДВ при купівлі сільгосптехніки та обладнання українських виробників.

Agro Team Expo: *Які зміни в структурі попиту на сільгосптехніку ви бачите в останні чотири роки?*

Впродовж останніх років зріс попит на потужні трактори, комбайни, ґрунтообробно-посівні комплекси, самохідні обприскувачі, зерносушарки тощо.

Agro Team Expo: *Чи наявний попит на окремі зразки сільгосптехніки з боку ЗСУ, якщо так - то на які саме? Наскільки військовий попит є галузеутворюючим?*

Такий попит якщо і є, то він має локальний характер, але в широкому сенсі не є визначальним.

Agro Team Expo: *Чи погоджуєтесь ви, що майбутнє сільськогосподарського машинобудування - це максимальна роботизація та автономність машини від людини-оператора?*

В умовах дефіциту трудових ресурсів, збільшення оплати праці, захисту людини та довкілля роботизація стає логічною реакцією на названі виклики.

Agro Team Expo: *Як ви оцінюєте впровадження штучного інтелекту в українському сільськогосподарському машинобудуванні?*

Це дуже вагомий, але все таки допоміжний інструмент.

Шкода, що бізнес, рекламуючи ШІ, авансом наділяє його не притаманними властивостями.

Agro Team Expo: *Наскільки принциповим є вплив сільськогосподарської техніки в підвищенні продуктивності та збільшенні врожайності?*

Середня потужність техніки впродовж останніх років постійно зростає, має місце збільшення робочих швидкостей, суміщення операцій, автоматизація технологічних операцій все це та інше сприяє підвищенню продуктивності. Наприклад, застосування засобів навігації дозволяє виконувати технологічні операції більш якісно, з більшою робочою швидкістю. Причому технологічні операції можна виконувати не тільки вдень, але і вночі.

В цілому таким чином досягається збільшення продуктивності майже в два рази. Збільшення урожайності досягається завдяки своєчасному, більш якісному виконанню технологічних операцій та зменшенню втрат урожаю на етапі його збирання.

Agro Team Expo: *Який обсяг ключових видів техніки на рік необхідний українському сільському господарству?*

Якщо виходити з технологічної потреби, то аграрії повинні щорічно закупляти тракторів на рівні 15 тисяч, до 6 тисяч зернозбиральних комбайнів, комбінованих ґрунтообробних машин понад 2,5 тисячі, ґрунтообробно-посівних комплексів понад 1,8 тисячі, майже 3 тисячі обприскувачів тощо.

Але потреба це одне, а фінансові можливості це зовсім інше. На світових ринках техніки всіх видів достатньо - було б достатньо коштів.

Agro Team Expo: *Яке сезонне навантаження в Україні на одну одиницю сільгосптехніки і як цей показник відрізняється в європейських країнах?*

Значення сезонного навантаження на техніку має великий розмах і воно залежить від багатьох факторів. Але з наявної інформації можна зробити висновок, що у закордонних фермерів для аналогічних умов річне завантаження на техніку в 2,5-3,0 менше ніж у вітчизняних аграріїв.

Agro Team Expo: Наскільки принциповим при виборі техніки є демонстрація та тестування в умовах поля? Чи можна обійтися без неї?

Так, при виборі техніки демонстрація та тестування в умовах поля мають дуже важливе значення. Відсутність результатів порівняльних випробувань техніки створює дуже несприятливі умови для аграріїв при прийнятті рішення, що закупляти і у кого.

Agro Team Expo: Чи відвідуєте ви особисто аграрні EXPO та виставки сільськогосподарської техніки, зокрема День Поля "Agro Challenge" 2026; на що звертаєте увагу в першу чергу?

Відвідую. Звертаю увагу в першу чергу на нові технічні рішення.

Від редакції:

Побачити згадані технічні новинки в дії та поспілкуватися з експертами можна буде вже 20–21 травня на Дні Поля "AGRO CHALLENGE" 2026.

Місце зустрічі — дослідні поля Інституту в селищі Оленівка.

У часи безпрецедентних викликів саме єдність науки, бізнесу та технологій стає ключем до стійкості. AGRO CHALLENGE 2026 покликаний об'єднати тих, хто готовий впроваджувати зміни вже сьогодні, забезпечуючи продовольчу безпеку та нову якість українського агросектору на світовій арені.

До зустрічі в полі!